

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/16/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8616200671
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8616200671.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: O.. M. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, XXX XX I., zastúpeného spoločnosťou AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., so sídlom Kmeťova 26, 040 01 Košice, IČO: 47 237 406 proti žalovanej: M.. B. K., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. ul. č. X., XXX XX K., zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. Andreja Garu so sídlom Štefánikova 14, 811 05 Bratislava, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní strán sporu proti rozsudku Okresného súdu Svidník č. k. 8C/22/2016-473 zo dňa 17.10.2019 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok okrem výroku V. o trovách konania.

Zrušuje rozsudok vo výroku V. o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie prvým výrokom uložil žalovanej povinnosť upustiť od protiprávneho konania spočívajúceho v zásahu do osobnostných práv žalobcu tým, že o ňom šíri nepravdivé informácie, vzhľadom na to, že toto konanie je spôsobilé privodiť žalobcovi ujmu na jeho dobrom mene a občianskej cti. Druhým výrokom uložil žalovanej povinnosť poskytnúť žalobcovi primerané zadostučinenie vo forme ospravedlnenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku písomnou formou v podobe vlastnoručne podpísaného dokumentu v nasledovnom znení: „V Sťažnosti na O.. M. K., riaditeľa V. C., zo dňa 15.06.2015 adresovanej M.. O. R., predsedovi Prešovského samosprávneho kraja, som uviedla, cit: Riaditeľ DSS zneužíva pracovnú dobu na vybavovanie svojich osobných a rodinných záležitostí, ba dokonca podľa tvrdenia ľudí z blízkeho okolia na tento účel využíva aj služobné motorové vozidlo, ktoré sám šoférije. Správanie a konanie O.. M. K. počas celého priebehu konania na súde je zákerné a chorobne pomstychtivé. Ex svokor sa všemožne snaží ovplyvňovať a manipulovať orgány štátnej správy, verejnej správy a samosprávy svojou osobnou návštevou, alebo telefonicky a svojimi klamstvami a lžami cielene a úmyselne poškodzuje moje dobré meno, ako aj dobré meno mojich rodičov. Ide o človeka, ktorý je schopný všetkého a svojimi fabuláciami, vykonštruovanými tvrdeniami a konšpiráciami veľmi mi ubližuje, ako aj mojej maličkovej dcére, ktorej u spoluobčanov a zvlášť jej rovesníkov robí zlé meno. O.. K. je tak posadnutý pomstou a veľkou nenávisťou ku mne, že v okolí účelovo a cielene šíri o mne nepravdivé informácie, ohovára a osočuje ma, len aby mi ublížil. Nad správaním a konaním O.. K., ktorý sa vystatuje svojím postavením a funkciou riaditeľa DSS mnohých z okolia krútia neveriacky hlavou a kladú si otázku „ako takýto človek môže riadiť DSS, zabezpečovať starostlivosť o klientov a riadiť svojich podriadených?“ Keďže správanie môjho ex svokra je čím ďalej agresívnejšie a prekračuje všetky hranice slušnosti a inteligencie, preto som bola nútená na O.. K. podať trestné oznámenie za ohováranie a osočovanie mojej osoby na Okresnú prokuratúru A., ktoré je v štádiu riešenia a ktoré je zároveň prílohou tejto sťažnosti. Do pozornosti

Vám pán predseda dávam, čoho všetkého je schopný O.. K. - riaditeľ DSS, ktorý dňa 2. júna 2015 (utorok) počas pracovnej doby so svojou manželkou v doobedňajších hodinách - okolo 11:00 hod. bez môjho vedomia a dohodnutého stretnutia s riaditeľkou MŠ navštívili moju dcéru v materskej škole - R., kde vyvolal veľký konflikt. Pred očami XX detí, ktoré sa hrali na dvore MŠ, kričal po učiteľke, zastrašoval ju, vyhrážal sa jej a dožadoval sa stretnutia s mojou dcérou, jeho vnučkou. Jeho impulzívne a arogantné správanie a konanie vystrašilo deti a traumatizovalo učiteľku MŠ, ktorá nechápavo krútila hlavou, čoho všetkého je schopný O.. K.. Podľa vyjadrenia učiteľky MŠ O.. K. vôbec neakceptoval jej vyjadrenia a naďalej ju verbálne napadal a zastrašoval ju a preto zvažuje patričné právne kroky. Za tieto neoprávnené a nepravdivé tvrdenia na adresu žalobcu O.. M. K. v uvedenej sťažnosti, a teda za neoprávnený zásah do jeho práv na ochranu osobnosti, sa žalobcovi O.. M. K. ospravedlňujem." Jeden rovnopis predmetného dokumentu je žalovaná povinná zaslať doporučené do vlastných rúk žalobcu na jeho adresu uvedenú v návrhu na začatie konania, jeden rovnopis predmetného dokumentu je žalovaná povinná zaslať doporučené do vlastných rúk predsedu Prešovského samosprávneho kraja, jeden rovnopis predmetného dokumentu je žalovaná povinná zaslať doporučené do vlastných rúk vedúceho Odboru sociálneho Úradu Prešovského samosprávneho kraja, jeden rovnopis predmetného dokumentu je žalovaná povinná zaslať doporučené na adresu Útvaru hlavného kontrolóra Prešovského samosprávneho kraja a jeden rovnopis predmetného dokumentu je žalovaná povinná zaslať doporučené na adresu Centra sociálnych služieb V.. Tretím výrokom uložil žalovanej povinnosť poskytnúť žalobcovi primerané zadosťučinenie vo forme ospravedlnenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku písomnou formou v podobe vlastnoručne podpísaného dokumentu v nasledovnom znení: „Vo Vyjadrení k návrhu na vydanie predbežného opatrenia zo dňa 08.10.2015, pod sp. zn. 3P/25/2015, vo veci úpravy styku navrhovateľov - O. M. K. a M. M. K. ako starých rodičov s mojou maloletou dcérou Q. M. K., nar. XX.XX.XXXX, som uviedla: Navrhovatelia počas stretnutia vyvolávajú konflikty a sú rušivým elementom, pretože sa verbálne navážajú do matky dieťaťa, osočujú ju, ohovárajú a poškodzujú jej dobré meno pred policajtmi, ktorých volá otec dieťaťa aj v prítomnosti našej dcéry. Navrhovatelia ako aj otec dieťaťa sa iba každému vyhrážajú a zastrašujú podaním trestného oznámenia, odmietanie stretnutí s našou dcérou riešia násilnou formou a to za asistencie polície, čo je veľká pravdepodobnosť aj do budúcnosti, šíria okolo seba strach a riadia sa iba svojimi sebeckými pravidlami, ktoré vyhovujú iba im a ktorými bohužiaľ najviac ubližujú našej maličkovej dcére. Nad ich primitívnym správaním krúčia hlavami odborníci s dlhoročnou praxou - právnici, psychológovia, pedopsychiatrička a hlavne ľudia, na ktorých počas konania otec dieťaťa podával trestné oznámenia, sťažnosti a žaloby ... V Námiatke zaujatosti voči sudcom Krajského súdu Prešov a návrhu na ich vylúčenie z prejednávania a rozhodovania vecí zo dňa 20.11.2015, som uviedla: Až v súvislosti s aplikačnou praxou právnych noriem odvolacím súdom v tejto našej veci som plne pochopila význam slov môjho ex - svokra O.. M. K. (otec navrhovateľa), ktoré povedal priamo do očí môjmu otcovi „mňa A. a Okresný súd nezaujímajú, ja potrebujem veci iba dostať do O. na Krajský súd“. K podozreniu zo zaujatosti tohto odvolacieho súdu pre pomer ku jednej zo strán v konaní okrem vyššie uvedených slov O.. M. K. (otca navrhovateľa) prispieva aj tá skutočnosť, že menovaný je aj vysoko postaveným funkcionárom Prešovského samosprávneho kraja a to na riadiacej funkcii riaditeľa Centra sociálnych služieb V., s prirodzeným napojením na elitu Prešovského samosprávneho kraja a aj s tým zodpovedajúcim okruhom známych osôb." Za tieto neoprávnené a nepravdivé tvrdenia na adresu žalobcu O.. M. K. v uvedenom vyjadrení k návrhu na vydanie predbežného opatrenia a námietke zaujatosti voči sudcom Krajského súdu Prešov, a teda za neoprávnený zásah do jeho práv na ochranu osobnosti, sa žalobcovi O.. M. K. ospravedlňujem." Jeden rovnopis predmetného dokumentu je žalovaná povinná zaslať doporučené do vlastných rúk žalobcu na jeho adresu uvedenú v návrhu na začatie konania. Vo zvyšku súd žalobu zamietol, a to výrokom IV. O trovách konania výrokom V. rozhodol tak, že o nich bude rozhodnuté samostatným uznesením do 30 dní po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal ochrany osobnosti proti žalovanej, a to uloženia povinnosti upustiť od protiprávneho konania spočívajúceho zásahu do jeho osobnostných práv, poskytnúť mu primerané zadosťučinenie vo forme verejného ospravedlnenia písomnou formou a domáhal sa priznania aj nemajetkovej ujmy vo výške 2.000 eur. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaná tvrdila, že zo strany žalobcu dochádza k porušovaniu pracovnej disciplíny, zneužívaniu právomoci verejného činiteľa a ovplyvňovaniu orgánov štátnej správy. Žalovaná navrhla žalobu zamietnuť tvrdiac, že využila iba svoje petičné právo podať sťažnosť na žalobcu a nezasiahla do jeho osobnostných práv. Navrhla okrem zamietnutia žaloby zaviazat' žalobcu na náhradu trov konania.

3. Prvoinštančný súd po vykonanom dokazovaní a citujúc ust. § 11; § 13 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka; § 3 ods. 1 a § 4 ods. 1 písm. a) z. č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach; s poukazom na článok 19 ods. 1 a 2 Ústavy SR zistil, že žalovaná sťažnosťou zo dňa 15.06.2015 sa obrátila na predsedu Prešovského samosprávneho kraja, v ktorej poukázala na to, že zo strany žalobcu došlo k porušeniu morálnych a etických zásad, k zneužívaniu pracovnej doby a k závažnému zneužívaniu právomoci verejného činiteľa. Uviedla, že žalobca ako riaditeľ DSS zneužíva pracovnú dobu na vybavovanie svojich osobných a rodinných záležitostí, ba na tento účel, podľa tvrdenia ľudí z blízkeho okolia, využíva aj služobné motorové vozidlo, ktoré sám šoféruje. Uviedla, že je učiteľkou na ZŠ v A. a bola manželkou syna žalobu, ktoré bolo rozvedené a ich dcéra Q. M. bola zverená do jej starostlivosti, pričom problém je úprava styku otca dieťaťa s maloletou. Práve do tejto úpravy styku otca s maloletou dcérou v priebehu konania o rozvod zasahuje žalobca. Jeho správanie na súde je zákerné a chorobne pomstychtivé. Žalobca sa snaží ovplyvňovať a manipulovať orgánmi štátnej správy, verejnej správy a samosprávy svojou osobnou návštevou alebo telefonicky a svojimi klamstvami a lžami cielene a úmyselne poškodzuje jej dobré meno, ako aj dobré meno jej rodičov, ide o človeka, ktorý je schopný všetkého a svojimi fabuláciami, vykonštruovanými tvrdeniami a konšpiráciami jej veľmi ubližuje, ako aj jej maličkú dcéru, ktorej robí zlé meno. V jej okolí šíri účelovo a cielene o nej nepravdivé informácie, ohovára a osočuje, aby jej ublížil. Vystatuje sa svojim postavením a funkciou riaditeľa DSS, pritom mnohí ľudia z okolia si kladú otázku „ako taký človek môže riadiť DSS, zabezpečovať starostlivosť o klientov a riadiť svojich podriadených?“ Správanie žalobcu je čím ďalej agresívnejšie a prekračuje všetky hranice slušnosti a inteligencie, preto bola nútená na neho podať trestné oznámenie za ohováranie a osočovanie, ktoré je v štádiu riešenia. Do pozornosti predsedu dala to, že tento dňa 02.06.2015 počas pracovnej doby so svojou manželkou v doobedňajších hodinách, okolo 11:00 hod. bez jej vedomia a dohodnutého stretnutia s riaditeľkou MŠ navštívili jej dcéru v Materskej škole v R., kde vyvolal veľký konflikt. Pred očami XX detí kričal po učiteľke, zastrašoval ju, vyhrážal sa jej a dožadoval sa stretnutia s jej dcérou (jeho vnučkou), jeho impulzívne a arogantné správanie a konanie vystrašilo deti a traumatizovalo učiteľku MŠ. Učiteľka sa mu snažila vysvetliť, že svojim nevhodným správaním narúša výchovno-vzdelávací proces, porušuje školský zákon, ako aj prevádzkový poriadok MŠ. Žalobca to vôbec neakceptoval a verbálne napádal učiteľku a zastrašoval ju. Učiteľka napokon na malú chvíľu súhlasila so stretnutím žalobcu a jeho manželky s jej dcérou, ktorej týždeň vopred prišiel odovzdať darček k narodeninám. Hneď po ich odchode jej telefonovala vystrašená učiteľka a informovala ju o konflikte. Ona s takým správaním a konaním žalobcu absolútne nesúhlasí, lebo dieťa je rozhodnutím súdu zverené do jej starostlivosti a nemôže tolerovať, aby sa stretnutie starých rodičov s ich vnučkou realizovalo počas výchovno-vzdelávacieho procesu v MŠ, a to tajne poza ich chrbát. Keďže uvedený konflikt sa odohral počas pracovnej doby žalobcu, čo chcela oznámiť vedúcej odboru sociálnych vecí - O. M. O., aby ju informovala, čo robí riaditeľ DSS C., no táto bola na služobnej ceste. Nasledujúci deň, keď sa pokúšala niekoľkokrát sa s ňou telefonicky skontaktovať, nikto nedvíhal telefón. Vyslovila podozrenie, že aj vedúca odboru sociálnych vecí je ovplyvňovaná a manipulovaná žalobcom a ako aj jeho priama nadriadená, kryje mu chrbát. Keďže uvedeného dňa 02.06.2015 žalobca počas pracovnej doby navštívil MŠ v R., aj ostatné dni v roku 2014, mohlo dôjsť k porušeniu pracovnej doby, a to v dňoch 02.05.2014, 06.06.2014, 04.07.2014, kedy sprevádzal svojho syna Q. a jej exmanžela na stretnutiach s ich dcérou a dňa 22.04.2015, kedy sa zúčastnil konania na Okresnom súde vo Svidníku. Žiadala preto o preverenie dochádzky žalobcu za vyššie uvedené dni, počas ktorých mohlo dôjsť k porušeniu pracovnej disciplíny a k zneužitiu právomoci verejného činiteľa. V závere poukázala na zákerné a chorobne pomstychtivé správanie a konanie žalobcu, ktorý sa vystatuje svojou funkciou riaditeľa DSS, a takýto človek bez morálky a etiky bol ocenený ministrom PSVaR. Je to človek, ktorý sa vehementne snaží svojimi klamstvami a lžami ovplyvňovať a manipulovať ľudí okolo seba, len aby dosiahol svoj cieľ a vôbec neberie ohľad na ich maličkú dcéru, ktorej takéto správanie starého otca O. M. K. veľmi ubližuje a negatívne vplýva na jej zdravotný psychický a fyzický vývin.

4. Zo zápisnice o výsledku prešetrenia sťažnosti zo dňa 16.09.2015 súd prvej inštancie zistil, že sťažnosť žalovanej, adresovaná predsedovi PSK bola zamestnancami oddelenia riadenia zariadení sociálnych služieb, Odboru sociálneho úradu PSK, prešetrená iba vo veci preverenia dochádzky žalobcu so záverom, že sťažnosť v uvedenej námietke je neopodstatnená. Zároveň odbor konštatoval, že z právneho a etického hľadiska nie je kompetentný zasahovať do rodinných a súkromných vzťahov svojich zamestnancov.

5. Súd prvej inštancie zistil, že žalovaná aj vo vyjadrení k návrhu na vydanie predbežného opatrenia zo dňa 08.10.2015 pod sp. zn. 3P/25/2015 vo veci úpravy styku navrhovateľov - žalobcu a jeho manželky

M. M. K. ako starých rodičov s ich maloletou vnučkou Q. M. K., nar. XX.XX.XXXX, dcérou žalovanej okrem iného uviedla, že navrhovatelia počas stretnutia vyvolávajú konflikty a sú rušivým elementom, pretože sa verbálne navádzajú do matky dieťaťa, osočujú ju, ohovárajú a poškodujú jej dobré meno pred policajtmi, ktorých volá otec dieťaťa aj v prítomnosti ich dcéry. Navrhovatelia, ako aj otec maloletej sa každému vyhrážajú a zastrážujú podaním trestného oznámenia, odmietanie stretnutí s maloletou dcérou riešia násilnou formou, a to za asistencie polície, šíria okolo seba strach a riadia sa iba svojimi sebeckými pravidlami, ktoré vyhovujú iba im a najviac ubližujú maličkým dcéram. Nad ich primitívnym správaním krúčia hlavami odborníci.

6. V námietke zaujatosti voči sudcom Krajského súdu v Prešove a návrhu na ich vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci zo dňa 20.11.2015 žalovaná okrem iného uviedla, že až v súvislosti s aplikačnou praxou právnych noriem odvolacím súdom plne pochopila význam slov jej ex svokra O. M. K. jej otcovi „mňa A. a okresný súd nezaujímajú, ja potrebujem veci iba dostať do O. na Krajský súd“. Poukázala aj na to, že O. M. K. je vysoko postaveným funkcionárom Prešovského samosprávneho kraja, a to na riadiacej funkcii riaditeľa Centra sociálnych služieb Dúhový sen C. s napojením na elitu Prešovského samosprávneho kraja a tomu zodpovedajúcemu okruhu známych osôb.

7. Súdom prvej inštancie bolo konštatované, že z trestného oznámenia žalovanej zo dňa 27.02.2015 zistil, že žalovaná podala na Okresnej prokuratúre A. na žalobcu trestné oznámenie z dôvodu podozrenia o spáchaní trestného činu ohovárania, osočovania, úmyselného šírenia nepravdivých informácií o jej osobe, resp. trestného činu výtržníctva, ku ktorým došlo 03.01.2015 a 07.02.2015, keď sa mal žalobca vysloviť na jej osobu, že je „psychicky chorá a že sa určite zbláznila“. Toto trestné oznámenie bolo uznesením č. U. zo dňa 27.03.2015 postúpené na vybavenie Obvodnému oddeleniu policajného zboru v A. a vec bola odovzdaná na prejednanie priestupku z dôvodu, že žalobca sa dopustil konania, ktoré nenaplnilo znaky skutkovej podstaty prečinu ohovárania, ani iného trestného činu, avšak jeho konanie by mohlo byť správnym orgánom posúdené ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu.

8. Vo veci boli súdom prvej inštancie vypočutí aj svedkovia, a to Q. R. a E. G., pracovníci DSS, kde bol žaloba riaditeľom, ktorí sa vyjadrili, že dozvedeli sa o sťažnosti podanej na žalobcu, ktorá bola vyhodnotená ako neopodstatnená. Žalobcu poznali dlhšie a ako čestného človeka, odborníka vo svojej práci, zrekonštruoval zariadenie DSS a vybavoval u nadriadených veci na zlepšenie kvality poskytovania sociálnych služieb, v čom mu poškodenie jeho mena nepomohlo. Po sťažnosti žalovanej sa žalobca zmenil, bolo vidieť, že ho to trápi.

9. Po takto vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie skonštatoval, že mal preukázané, že žalovaná viacerými tvrdeniami obsiahnutými v sťažnosti adresovanej predsedovi Prešovského samosprávneho kraja, ako aj v písomných vyjadreniach adresovaných do súdneho konania o úpravu styku blízkych osôb s jej maloletou dcérou, sa dopustila závažného zásahu do osobnostných práv žalobcu, predovšetkým práva na ochranu dobrého mena, občianskej cti a dobrej povesti, a to aj v jeho pracovnej sfére. Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že žalovaná sa v nej neobmedzila len na poukázanie na konkrétne nedostatky, na prípadné porušovanie právnych predpisov, ktorých odstránenie by bolo v pôsobnosti samosprávneho kraja ako orgánu verejnej správy, ku ktorému mohlo dôjsť postupom a konaním žalobcu pri výkone funkcie vo verejnom záujme, t.j. možné porušovanie pracovnej disciplíny. Súd sa stotožňuje s tvrdením žalobcu, že žalovaná skutočne opísala žalobcu ako agresívneho, chorobne pomstychtivého a zákerného ex svokra, ktorý manipuluje priebehom konania na súde vo veci jej rozvodu a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej so synom žalobcu Q. K., ako kriminálnika, na ktorého podala trestné oznámenie za ohováranie a osočovanie jej osoby, ako agresívnu osobu, ktorá umelo vyvoláva konflikty, straší deti v materskej škole a traumatizuje ich učiteľku. Pokiaľ sa žalovaná bránila tým, že postupovala podľa zákona o sťažnostiach, súd túto časť sťažnosti vzhľadom k uvedenému nepovažoval za sťažnosť v zmysle § 4 ods. 1) písm. a) zákona o sťažnostiach. Uvedenú časť sťažnosti ako aj vyjadrenia žalovanej k osobe žalobcu v rámci súdnych konaní by bolo možné posúdiť ako realizáciu práva žalovanej na slobodu prejavu, avšak Ústavou zaručené právo vyjadrovať svoje názory je obsahovo obmedzené právami iných, najmä právami uvedenými v článku 19 Ústavy SR, podľa ktorého každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti, na ochranu mena a na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života. Kolízia oboch práv sa realizuje práve pri aplikácii § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka v súvislosti s uplatňovaním občianskoprávnej ochrany osobnosti. Ústava Slovenskej republiky v citovanom článku 19 ods. 1 zaručuje každému právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena. Obdobne Občiansky

zákonník v § 11 priznáva fyzickým osobám právo na ochranu osobnosti. Občiansky zákonník uvedeným ustanovením chráni fyzické osoby pred akýmikoľvek zásahmi do ich osobnostných práv, medzi ktoré okrem iných je zaradené aj právo na ochranu občianskej cti a ľudskej dôstojnosti. V sporoch, ktoré sa týkajú cti a dôstojnosti, súdna prax pripúšťa, aby sa žalovaný zbavil zodpovednosti tzv. dôkazom pravdy, pre ktorý dôkaz stačí, ak je preukázaná pravdivosť podstatnej časti tvrdení. Žalovaná však v konaní takéto dôkazy nepredložila, bránila sa len tým, že z dokazovania výsluchom svedkov vyplynulo, že žalobcovi nevznikli žiadne následky, ktoré predpokladajú ustanovenia § 11 až § 16 Občianskeho zákonníka a že už vôbec nedošlo k zníženiu jeho dôstojnosti v spoločnosti, nakoľko žalobca zastával tú istú funkciu verejného činiteľa ešte necelé tri roky od podania sťažnosti žalovanou a že pracovný pomer ukončil dohodou k 30.04.2018. Súd v tejto súvislosti dodal, že nie je nevyhnutné, aby žalobca preukázal, do akej miery a ako hlboko zasiahli tvrdenia žalovanej do jeho osobnostných práv, ale postačuje, aby tieto tvrdenia boli objektívne spôsobilé tento zásah vykonať. Popisované nepreukázané správanie sa žalobcu žalovanou spočívajúce v „umelom vyvolávaní konfliktov, zastrášaní a traumatizovaní zamestnancov materskej školy, vystrašení detí v materskej škole, ovplyvňovanie a manipulovanie súdnym konaním, zneužívanie svojho postavenia na ovplyvňovanie orgánov štátnej správy, úmyselné poškodzovanie dobrého mena inej osoby, jej osočovanie pred očami iných osôb, porušovanie právnych predpisov a vnútorných smerníc (školský zákon)" má difamujúcu povahu a bolo objektívne spôsobilé ohroziť morálnu integritu žalobcu, keďže v celkovom kontexte podávali negatívny obraz o osobe žalobcu, jeho správaní, charakterových vlastnostiach a jeho morálke, a teda boli objektívne spôsobilé prívodiť žalobcovi ujmu na jeho osobnostných právach. Súd konštatoval, že žalovaná výrazným spôsobom prekročila svoje právo na slobodu prejavu a zasiahla tak do osobnostných práv žalobcu, čo sa prejavilo v jeho pracovnom živote, keď sa s týmito skutočnosťami oboznámili pri jej prešetrovaní nielen predseda samosprávneho kraja, ktorému bola sťažnosť žalovanej adresovaná, ale aj iní zamestnanci a vedúci funkcionári, či už na úrovni Centra sociálnych služieb V. alebo na úrovni samosprávneho orgánu, a preto vyjadreniami žalovanej na adresu žalobcu v podanej sťažnosti došlo k závažnému poškodeniu povesti a dobrého mena žalobcu. O sťažnosti žalovanej na žalobcu sa dozvedeli priamo aj žalobcovi podriadení zamestnanci, pre ktorých by mal byť ako riaditeľ centra sociálnych služieb autoritou a morálnou zárukou. V čase podania uvedenej sťažnosti zo dňa 15.06.2015 už bolo zrejmé, že žalobca konaním, ktoré opísala žalovaná v trestnom oznámení, ktoré uviedla ako prílohu k sťažnosti, nenaplnil žiadnu skutkovú podstatu trestného činu, a preto trestné oznámenie podané žalovanou bolo vyšetrojúcim orgánom odovzdané na prejednanie priestupku proti občianskemu spolunažívaniu. Vyjadrenia žalovanej o spoločensky neprijateľnom správaní žalobcu sú jednoznačné a napriek neexistencii právoplatného odsudzujúceho rozsudku v trestnom konaní evokujú u osoby, ktorá sa oboznámila s obsahom sťažnosti záver, že žalobca sa trestného činu dopustil. Súd mal za preukázané, že v prípade sťažnosti žalovanej zo dňa 15.06.2015 neboli jej obsahom skutočnosti, ktoré by sa týkali výlučne poukázania na konkrétne nedostatky na prípadné porušovanie právnych predpisov, ktorých odstránenie by bolo v pôsobnosti samosprávneho kraja ako orgánu verejnej správy, ku ktorému mohlo dôjsť postupom a konaním žalobcu pri výkone funkcie vo verejnom záujme, t.j. možné porušovanie pracovnej disciplíny. Uvedené vyplýva aj z obsahu Výsledku prešetrenia sťažnosti - oznámenia zo dňa 16.09.2015 adresovaného žalovanej, v ktorom Úrad Prešovského samosprávneho kraja, Odbor sociálny uviedol, že zo svojej pozície ako aj z hľadiska právneho a etického nie je kompetentný zasahovať do rodinných a súkromných vzťahov svojich zamestnancov. Týmto vyjadrením Odbor sociálny PSK vyslovene potvrdil, že žalovaná sa vo svojej sťažnosti neobmedzila výlučne na poukázanie porušovania právnych predpisov zo strany žalobcu, ale riešila rodinné a súkromné vzťahy žalobcu. Za nepochybné považoval to, že žalovaná adresovala predmetnú sťažnosť priamo predsedovi Prešovského samosprávneho kraja, priamemu nadriadenému žalobcovi. Ako vyplýva zo spisu ohľadom prešetrovania sťažnosti, o obsahu tejto sťažnosti sa dozvedeli aj iní ľudia na úrovni Prešovského samosprávneho kraja, ktorí sa zaoberali jej prešetrovaním. Výpoveďou žalobcu bolo preukázané, že po podaní sťažnosti a začatí prešetrovania dochádzky žalobcu na základe podanej sťažnosti, tento pri návšteve samosprávneho kraja začal pociťovať ochladenie vzťahov a taktiež pociťoval viac formálnejší prístup k svojej osobe než to bolo pred podaním sťažnosti. Žalobca musel vynaložiť určitú námahu, robiť nadprácu a hľadať aj iné argumenty a fakty pri dosahovaní určitých cieľov pre zariadenie sociálnych služieb. Najmä pri vybavovaní záležitostí pre zariadenie sociálnych služieb pociťoval určitú stratu dôvery zo strany zamestnancov odborov PSK. Žalobca vo svojej výpovedi potvrdil, že informácie o podanej sťažnosti sa šírili aj v rámci okresu M., kde bol žalobca známou osobou ako bývalý riaditeľ základnej školy v I.. Žalobcovi to spôsobilo ujmu, keďže cítil stratu dôvery zo strany svojich nadriadených ako aj iných zamestnancov Prešovského samosprávneho kraja a zároveň pociťoval určitú bezmocnosť, pretože nebolo v jeho moci osobitne každému na úrovni centra sociálnych služieb, obyvateľom v okrese M., či na úrovni samosprávneho

kraja vysvetľovať, že informácie z podanej sťažnosti nie sú pravdou. Aj z obsahu výpovede svedkov mal súd za preukázané, že v súvislosti s podanou sťažnosťou na žalobcu sa začali o žalobcoví šíriť negatívne informácie v rámci okresu M., konkrétne v prostredí mestského úradu v M. a tiež gymnázia v M.. A. Q. R. v súvislosti s podanou sťažnosťou spozoroval aj zmenu správania žalobcu v tom smere, že bolo na žalobcoví vidieť, že ho niečo trápi, bol viac utiahnutý a smutný. Svedkyňa E. G. taktiež vo svojej výpovedi potvrdila, že v súvislosti s podanou sťažnosťou sa o žalobcoví šíрили negatívne informácie a tiež, že pred podaním sťažnosti na žalobcu sa projekty v záujme Centra sociálnych služieb V., ktorého riaditeľom bol žalobca, vybavovali ľahko, v kratšom časovom intervale, avšak po podaní sťažnosti zo strany žalovanej na žalobcu to trvalo dlhšie, žalobca musel častejšie navštevovať úrad PSK, konkrétne sa to malo týkať projektu inštalovania vysokozdvížnej vane, ktorá bola dokončená až začiatkom februára r. 2019, t.j. po odchode žalobcu zo zariadenia. Z obsahu výpovede žalovanej na pojednávaní na otázku, z čoho žalovaná vychádzala, ak v sťažnosti uviedla, že zo strany žalobcu malo dochádzať k ovplyvňovaniu a manipulovaniu orgánov štátnej správy, verejnej správy a samosprávy jeho osobnou návštevou alebo telefonicky, kedy mal klamstvami a lžami cielene a úmyselne poškodzovať dobré meno žalovanej ako aj dobré meno rodičov žalovanej, žalovaná uviedla, že na túto otázku nebude odpovedať z dôvodu, že bola preformulovaná iným špekulatívnym spôsobom a navrhla tiež nech príde vypovedať pán M.. R. alebo pán M.. Žalovaná na uvedenú otázku neodpovedala, ani nezdôvodnila, prečo na ňu nebude odpovedať, ani čo považovala na danej otázke za špekulatívne. Žalovaná taktiež nezodpovedala ani ďalšie kladené otázky, ktoré smerovali k tomu, aby objasnila z akých skutočností vychádzala, keď o žalobcoví v sťažnosti uviedla nepravdivé tvrdenia. Žalovaná tak v konaní nepreukázala, že uvedené tvrdenia o osobe žalobcu, ktoré uviedla o žalobcoví v sťažnosti zo dňa 15.06.2015, sú pravdivé. Žalovaná tak odmietla odpovedať na otázky kladené právny zástupcom žalobcu a na preukázanie prípadnej pravdivosti ňou uvedených skutkových tvrdení ani nenavrhol vykonanie žiadneho dôkazu. Ukončenie pracovnoprávneho vzťahu žalobcu dohodou po dosiahnutí dôchodkového veku, na čo poukazovala žalovaná, prvoinštančný súd vyhodnotil, že je to bez právneho významu.

10. Na základe uvedeného súd vyhovel žalobcovi v tej časti žaloby (tzv. negatívna žaloba), kde žalobca žiadal, aby žalovaná upustila od protiprávneho konania tak, ako je uvedené vo výroku I. rozsudku a v časti poskytnutia mu zo strany žalovanej primeraného zadosťučinenia vo forme verejného ospravedlnenia písomnou formou v podobe vlastnoručne podpísaného dokumentu (tzv. satisfakčná žaloba) tak, ako je to uvedené vo výroku II. a III. rozsudku. Vo výroku II. rozsudku súd zaviazal žalovanú jeden rovnopis predmetného dokumentu zaslať doporučene do vlastných rúk predsedu Prešovského samosprávneho kraja bez uvedenia mena, nakoľko je všeobecne známe, že predsedom Prešovského samosprávneho kraja už nie je M. O. R..

11. Žalobca žiadal tiež, aby súd zaviazal žalovanú na náhradu spôsobenej nemajetkovej ujmy vo výške 2.000 eur. Občiansky zákonník umožňuje v prípade, ak by sa nezdalo morálne zadosťučinenie postačujúce, priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Súd mal však za to, že upustenie od protiprávneho konania a samotné verejné ospravedlnenie písomnou formou je v danej veci postačujúce. Z vykonaného dokazovania síce vyplýva, že nepravdivé informácie o osobe žalobcu zasiahli do jeho osobnostných práv, ale pre hodnotenie, či došlo k naplneniu zákonných podmienok podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno za rozhodujúce považovať subjektívne pocity a reakcie žalobcu. Dôkazná povinnosť, a to aj pri zásahu do súkromnej sféry na preukázanie, že neoprávneným zásahom žalovanej došlo k zníženiu cti, dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti v značnej miere zaťažovala žalobcu, ktorú podľa názoru súdu žalobca neunesol. Vykonaným dokazovaním nepreukázal, žeby k zníženiu jeho dôstojnosti, či jeho vážnosti v spoločnosti došlo v značnej miere, a to či už v rodine, mieste bydliska, na pracovisku, či v inom verejnom živote, teda v ktorejkoľvek sfére jeho životného uplatnenia. Tu súd poukázal na Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29.06.2011, sp. zn. 4Cdo/232/2010, z ktorého cituje: „Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (t.j. materiálnej satisfakcie) je vždy v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba, podľa právneho názoru dovolacieho súdu, považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba. Pokiaľ dôjde k neoprávnenému zásahu do práva na česť a dôstojnosť, má zásah závažné dôsledky vtedy, keď ním bola v značnej miere znížená dôstojnosť alebo vážnosť fyzickej osoby v spoločnosti. Aj v prípade niektorého zásahu do práva na súkromie môže nastať ten istý dôsledok (zníženie dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti v značnej

miere), tento negatívny - difamačný následok, ale nie je jediným právne akceptovateľným prejavom závažnej ujmy spôsobenej fyzickej osobe na týchto chránených právach“. Na základe uvedeného súd o tejto časti žaloby rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku IV. rozsudku.

12. Citujúc ust. § 262 ods. 1 a 2 CSP vyslovil, že o trovách konania vzhľadom na uplatnené nároky, rozhodne samostatným uznesením do 30 dní po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej tak, ako to uviedol vo výroku V.

13. Proti uvedenému rozsudku, v zákonom stanovenej lehote podali odvolanie obe strany sporu. Žalobca odvolanie smeroval proti výroku IV., ktorým súd vo zvyšku žalobu zamietol a žalovaná odvolanie podala proti všetkým ostatným výrokom rozsudku.

14. Žalobca svoje odvolanie odôvodňoval podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP tým, že prvoinštančný súd dospel na základe vykonaným dôkazom k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil, keď mu nepriznal nemajetkovú ujmu vo výške 2.000 eur. Aj keď uviedol, že nepravdivé informácie osobe žalobcu zasiahli do jeho osobnostných práv, ale na naplnenie podmienok podľa § 13 ods. 2 OZ nemožno považovať iba subjektívne pocity a reakcie žalobcu. Dôkazná povinnosť preukázať, že neoprávneným zásahom žalovanej došlo k zníženiu cti, dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti v značnej miere zaťažuje práve žalobcu, čo podľa názoru súdu žalobca nepreukázal. Citoval § 13 ods. 1, 2 OZ s poukazom na jeho komentár a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/137/2018 so záverom, že bolo preukázané, že došlo k zásahu do osobnostných práv a že žalobca má nárok aj na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Uviedol, že u zamestnancov prešetrovanie sťažnosti vzbudilo pochybnosti o jeho čestnosti, lojálnosti a pracovnej disciplíne, pritom sťažnosť bola vyhodnotená ako neopodstatnená. Cieľom žalovanej bolo poškodiť žalobcu aj v profesionálnej sfére pred zamestnancami a spôsobiť mu tak ujmu na jeho osobnostných právach. Poukázal na výsluchy svedkov Q. R. a E. G. preukazujúcich jeho tvrdenie, rovnako aj na článok zo dňa 19.02.2019 Prešovského denníka C., v ktorom bolo uvedené, že na poste riaditeľa končí aj riaditeľ Centra sociálnych služieb V.. Žalobca vykonával prácu funkcionára vo verejnom záujme v malom meste, veľa ľudí ho osobne poznalo. Účelové konanie žalovanej mu spôsobilo, že ľudia sa na neho pozerali inak ako dovtedy, začali mať pochybnosti o jeho čestnosti a morálke, čím došlo k zníženiu jeho dôstojnosti v spoločnosti v značnej miere. Nešlo len o ľudí na pracovisku, ale aj o ľudí v mieste bydliska, či v inom verejnom živote. Preto mal za to, že samotné ospravedlnenie nie je postačujúce vzhľadom na konanie žalovanej, ktoré bolo úmyselné, s cieľom poškodiť dobré meno žalobcu. Upriamil pozornosť na odbornú literatúru, rozsudok ESLP vo veci C. proti O. zo dňa 09.01.2007, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS/267/08, ako aj rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo/2625/2007, ktorými podporoval svoj názor. Podľa žalobcu ochrana osobnosti je garantovaná medzinárodnými zmluvami, Ústavou SR, zákonmi, ale aj rozhodovacou činnosťou súdov. V prejednávanej veci došlo k zásahu do jeho osobnostných práv, pritom nepostačuje satisfakcia vo forme ospravedlnenia, lebo bola znížená dôstojnosť a vážnosť žalobcu v spoločnosti. Navrhol zmeniť IV. výrok rozsudku súdu prvej inštancie tak, aby žalovanej bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu spôsobenej nemajetkovej ujmy vo výške 2.000 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie.

15. Odvolanie proti rozsudku, a to okrem výroku IV. o zamietnutí žaloby vo zvyšku, v zákonom stanovenej lehote podala odvolaná. Odvolanie odôvodnila podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP. K nesprávnym skutkovým zisteniam uviedla, že v danej veci absentuje zásah spôsobilý privodiť nemajetkovú ujmu, ktorý by spočíval v ohrození morálnej integrity osobnosti dotknutej osoby, pričom by išlo o zásah neoprávnený a zároveň by bola daná príčinná súvislosť. Tvrdila, že takéhoto neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcu sa nedopustila a tiež, že žalobca v konaní nepreukázal uvedený kauzálny nexus. Poukázala na výsluch svedka R. a svedkyne G., pracovníkov Centra sociálnych služieb v C., ktorého riaditeľom bol žalobca, ktorí uviedli, že obsah predmetnej sťažnosti, resp. iných podaní žalovanej nepoznajú. Postoj oboch sa k žalobcovi nezmenil. Preto sťažnosť žalovanej nemohla byť zdrojom difamujúcich informácií. Uvedené potvrdzuje absenciu príčinnej súvislosti medzi konaním žalovanej a údajným zásahom do osobnostných práv žalobcu. Žalobca v danom konaní musí dokázať existenciu zásahu, t. j. že k určitému konaniu, ktoré je zásahom do práv žalobcu skutočne došlo, ako už aj spomínanú súvislosť medzi zásahom a vzniknutou škodou. Súd sa nezaoberal tým, či ide o skutkové tvrdenia alebo hodnotiace úsudky, čo je nevyhnutné na posúdenie zásahu do osobnostných práv žalobcu. Poukázala na uznesenie NS SR z 26.06.2013, sp. zn. 6Cdo/169/2011. Základnou

podmienkou uplatnenia negatívnej žaloby je, aby trval neoprávnený zásah, prípadne v odôvodnených prípadoch, ak existuje hrozba opakovania. Vo vzťahu k I. výroku uviedla, že tento je nevykonateľný, lebo momentálne žalovaná nemá od akého protiprávneho konania upustiť, keďže sa žiadneho nedopúšťa. Žalovaná žiadnym spôsobom informácie o žalobcovi nešírila, ani nepoškodzovala jeho meno. Ak žalobca sa zásah do svojich osobnostných práv považoval vyjadrenie žalovanej v sťažnosti a vo vyjadreniach adresovaných súdu, nebolo preukázané, aby sa dopúšťala ďalšieho šírenia informácií. Absentuje sústavnosť a pretrvávanie údajného protiprávneho konania. Nie je jej preto zrejmé, od akého konania má upustiť. Ani súd to neodôvodnil. Je nevyhnutné, aby žalobca presne určil a vyšpecifikoval nemateriálnu ujmu, ktorej kompenzáciu si nárokuje, ako aj fakty dokazujúce rozsah týchto nehmotných strát. Primerané zadosťučinenie potom slúži ako náhrada za spôsobenú nemajetkovú ujmu, ktorá je predovšetkým zásahom do osobnostných práv fyzickej osoby. Primerané zadosťučinenie môže byť poskytnuté napr. vo forme neverejného ospravedlnenia alebo ospravedlnenia, o ktorom sa má dozvedieť širšia verejnosť. Vyslovila tiež, že nesúhlasí s výrokmi II. a III., ktorými súd priznal žalobcovi primerané zadosťučinenie vo forme ospravedlnenia. Je podľa nej nelogické a v rozpore s právom slobody prejavu žalovanej doručovať ospravedlnenie do bývalého zamestnania žalobcu a kompetentným orgánom, ktoré sťažnosť posudzovali. V zmysle zásady individualizácie sankcie musí byť druh, intenzita a kombinácia sankcie v konkrétnom prípade stanovená tak, aby zodpovedali všetkým okolnostiam a osobitostiam konkrétneho prípadu. S uvedeným sa súd nedostatočne vysporiadal. Namietala tiež nevykonateľnosť výroku II. napadnutého rozhodnutia, v ktorom súd svojvoľne zmenil žalobcom navrhnutý petit, keď namiesto žiadanej formulácie zaslať ospravedlnenie M. O. R. rozhodol, že do vlastných rúk predsedu Prešovského samosprávneho kraja. Prvoinštančný súd tak dospel k nesprávnym skutkovým tvrdeniam.

16. V ďalšom žalovaná vo vzťahu k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci v súvislosti s právom na slobodu prejavu a právom na ochranu osobnosti uviedla, že je nutné prihliadať na okolnosti prípadu a zvážiť význam proti sebe stojacích záujmov. Rozhodnutie súdu v takom prípade musí vychádzať zo zásady proporcionality, musí byť vyvážené a do práva na slobodu prejavu zasahovať, len ak je to nevyhnutné. Poukázala na judikatúru ESLP, konkrétne rozsudok zo dňa 07. decembra 1976 vo veci Handyside v. Spojené Kráľovstvo. Obmedzenie prejavu slobody sa považuje za ústavne akceptovateľné len vtedy, ak ide o obmedzenie, ktoré bolo ustanovené zákonom, zodpovedá legitímnemu cieľu a je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa. Rovnako poukázala na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS SR/152/08. Ústavný súd v ňom konštatoval, že stupeň dovolenej kritiky sa mení podľa charakteristiky adresáta. Prítom hranice akceptovateľnosti sú najširšie u politikov a najužšie u „bežných občanov“. Hranica akceptovateľnej kritiky u žalobcu ako verejného činiteľa by mala byť širšia ako u bežných občanov. Vo vzťahu ku kritizujúcemu uviedla, že žalovaná je bežným občanom a na ňu sa v súvislosti s presnosťou, overovaním a odbornosťou jej vyjadrenia nekladú tak prísne kritéria ako napr. na vysokopostavených ústavných činiteľov. Žalobca ako verejný činiteľ musí znášať väčšiu mieru kritiky, pričom nešlo o jeho urazenie či dehonestáciu žiadnym verejným spôsobom. Nepresiahlo preto takéto kritizovanie mieru prípustnosti tolerovaných v demokratickej spoločnosti. Ďalším kritériom je aj miesto, kde zazneli alebo boli uverejnené predmetné výroky. Predmetné výroky žalovaná uviedla v podaniach adresovaných výlučne kompetentným orgánom, je zrejmé, že do dobrej povesti žalobcu bolo zasiahnuté v tej najnižšej možnej miere. Tiež ďalším dôležitým kritériom je to, že vyjadrenia žalovanej boli poskytnuté v rámci prebiehajúcich súdnych konaní, v súvislosti s nimi a sťažnosť podala bezprostredne po tom, čo sa dozvedela o skutočnostiach, ktoré u nej vzbudili podozrenie, že mohlo dôjsť k zneužitiu funkcie verejného činiteľa. Teda k predmetným vyjadreniam došlo v relevantnom čase. Vyjadrenia žalovanej predstavujú najmä hodnotiace úsudky, vychádzajúce z jej poskytnutých informácií alebo z jej skúsenosti. Vyslovila názor, že jej konaním nedošlo k zásadnému zásahu do práv žalobcu, aby ochrana jeho záujmu prevážila nad záujem žalovanej. Vzhľadom na uvedené mala za to, že právo na slobodu prejavu žalovanej požíva v tomto prípade vyššiu mieru ochrany ako právo na ochranu osobnostných práv žalobcu. Prvoinštančný súd pri vyhodnocovaní konfliktu medzi právom na slobodu prejavu a právom na ochranu osobnosti postupoval v rozpore s ustálenou judikatúrou súdov. Svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil a obmedzil sa iba na konštatovanie, že žalovaná výrazným spôsobom prekročila svoje práva na slobodu prejavu, čím zasiahla do osobnostných práv žalobcu, čo sa prejavilo v jeho osobnom živote. Uvedené súd považoval za preukázané z tvrdení žalobcu a svedkov, z ktorých vyplývalo, že došlo k „ochladeniu“ vzťahu žalobcu na pracovisku, ako aj v jeho okolí. Prvoinštančný súd tak vychádzal z nesprávneho právného posúdenia veci.

17. K inej vade konania, majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci žalovaná uviedla, že v konaní išlo o stret jej práva na slobodu prejavu s právom žalobcu na ochranu osobnosti, kedy

presvedčivosť odôvodnenia rozsudku vyžaduje detailné hodnotenie miery dôležitosti týchto práv za účelom riešenia ich kolízie a vysporiadanie sa s výkladovými východiskami k tejto otázke, vyplývajúcimi z relevantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v ich prepojení na konkrétne okolnosti danej veci. Poukázala na § 220 CSP, ako aj článok 46 ods. 1 Ústavy SR a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd s tým, že odôvodnenie rozsudku je dôležitým predpokladom jeho preskúmateľnosti. Prvoinštančný súd svoj právny záver o opodstatnenosti žaloby odôvodnil tým, že žalovaná nepreukázala pravdivosť uverejnených údajov, za ktoré jej bola uložená povinnosť sa ospravedlniť. Takéto odôvodnenie nezodpovedá požiadavkám vyplývajúcim zo zákona. Nie je z neho zrejmé, prečo a ako dospel prvoinštančný súd k záveru, ako hodnotil vykonané dôkazy a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Celkom absentuje úvaha o tom, ktoré z nich mali povahu o skutkových tvrdeniach a ktoré mali povahu hodnotiacich úsudkov. Vzhľadom na nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku došlo k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie, a preto konanie má inú vadu, majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle § 365 ods. 1 písm. d) CSP.

18. Vo vzťahu k výroku o trovách konania poukázala na § 262 ods. 1 CSP, ktorý je kogentným ustanovením nepripúšťajúcim výnimku. Preto, ak súd prvej inštancie vyslovil, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, postupoval nesprávne a v rozpore so zákonom. Ani uvedený výrok o náhrade trov konania primerane neodôvodnil. Nesprávne tak bola vec právne posúdená aj vo vzťahu k rozhodovaniu o trovách konania. Navrhla preto napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť v celom rozsahu alebo ho zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

19. K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca tak, že k jej tvrdeniam o nesprávnych skutkových zisteniach citoval § 13 Občianskeho zákonníka, ako aj odbornú literatúru, podľa ktorej k vzniku občianskoprávnej zodpovednosti spôsobenej zásahom do osobnosti fyzickej osoby, musia byť splnené zákonné predpoklady, a to po prvé existencia zásahu objektívne spôsobilá vyvolať nemajetkovú ujmu a ktorý spočíva v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby a jej fyzickej a morálnej integrity. Konaním vzniká konkrétne nebezpečenstvo zníženia vážnosti postavenia postihnutej fyzickej osoby u ostatných spoluobčanov, a tým je nebezpečenstvo nepriaznivého ovplyvnenia jeho uplatnenia v spoločnosti. Zásahom do osobnostného práva nemusí nastať skutočné zníženie vážnosti. Na úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti sa nevyžaduje vyvolanie následkov, ale stačí, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ust. § 11 OZ. Druhým predpokladom je to, že musí ísť o zásah neoprávnený. Za neoprávnený zásah treba považovať, ak osoba rozširuje o inej osobe nepravdivé tvrdenia alebo aj pravdu skresľujúce skutočnosti. Po tretie musí byť daná príčinná súvislosť medzi oboma uvedenými predpokladmi, t.j. kauzálny nexus. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie súdu R/103/1967 s upriamením pozornosti na výsluch svedkov R. a G., výpoveďou ktorých bola preukázaná príčinná súvislosť medzi konaním žalovanej a zásahom do osobnostných práv žalobcu. Žalobca opätovne poukázal na to, že bol riaditeľom základnej školy a počas protiprávneho konania žalovanej bol riaditeľom Centra sociálnych služieb, t.j. pracoval vo verejnej správe. Vo svojom okolí bol známy a nadriadeným viacerým zamestnancom. Práve zo svedeckých výpovedí uvedených svedkov vyplynulo, že došlo k poškodeniu jeho dobrého mena. Aj sám žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že po prvej kontrole prišla ďalšia, tiež na ďalší podnet žalovanej, o čom sa v zariadení začalo rozprávať. Nestotožnil sa preto s tvrdením žalovanej, že absentuje príčinná súvislosť medzi konaním žalovanej a údajným zásahom do osobnostných práv žalobcu. Citoval bod 27 napadnutého rozhodnutie v danej súvislosti. K odvolacej námietke, že neexistuje hrozba opakovania zásahu žalobkyňou, lebo sa protiprávneho konania nedopúšťa uviedol, že táto hrozba opakovania existuje z dôvodu, že žalovaná nezasiahla do jeho práv iba jedenkrát. Opakovane sa snaží poškodiť jeho dobré meno a zasiahnuť do jeho osobnostných práv s úmyslom poškodiť jeho dobré meno, občiansku česť a dobrú povesť. Rovnako sa nestotožnil s tvrdením žalovanej, že súd svojvoľne pozmenil žalobcom navrhnutý petít, lebo súd formuloval rozsudok tak z dôvodu, aby bol tento vykonateľný. Vo vzťahu k tvrdenému nesprávne právne posúdeniu veci s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS. SR 152/08 a I. ÚS/1586/09 uviedol, že v rámci kritiky je potrebné rozlišovať medzi informáciami o súkromí dotknutej osoby a o témach verejného záujmu. Pri témach verejného záujmu má spravidla prednosť sloboda prejavu. V predmetnom prípade žalovaná však rozširovala informácie týkajúce sa súkromia a rodinného života žalobcu, preto tu má prednosť ochrana jeho osobnosti pred slobodou prejavu. Žalobca bol zamestnancom vo verejnej správe a bol vystavený väčšiemu záujmu. Konanie žalovanej bolo úmyselné, smerovalo voči jeho súkromnému a osobnému životu. Žalovaná nepoukázala na konkrétne pracovné

nedostatky, ale snažila sa iba poškodiť dobré meno žalobcu, preto sa žalobca domáha ochrany osobnosti na súde. K tvrdenej inej vade konania, majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci s poukazom na Veľký komentár k CSP, Štefček a kolektív, str. 815, RV/1968 uviedol, že rozsudok je riadne odôvodnený, sú v ňom uvedené skutočnosti a dôkazy, z ktorých súd vychádzal. Súd cituje právne predpisy, z ktorých vychádzal a odôvodnil skutkový stav a zhodnotil dôkazy, na základe ktorých rozhodol. Vo vzťahu k testu proporcionality uviedol, že vzhľadom na princíp spravodlivej rovnováhy sa prednosť bez ďalšieho nepriznala ani jednému z týchto práv. Neplatí to v prípade zjavnej difamačných nepravdivých skutkových tvrdení, z ktorých je evidentné, že predstavuje neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti. V takom prípade súd rozhoduje až na skutkovom základe, ktorý je spoľahlivo zistený ohľadom oboch konkurujúcich si základných práv a slobôd (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 25/01, rozsudok ESLP vo veci Feldek v. Slovenská republika). Žalobca ako funkcionár vo verejnom záujme v malom meste bol osobne známy ľuďom aj ich nadriadeným. Úmyselné a účelové konanie žalovanej mu spôsobilo, že ľudia sa na neho pozerali inak ako dovtedy a začali mať pochybnosti o jeho čestnosti a morálke, čím došlo k zníženiu jeho dôstojnosti v spoločnosti v značnej miere. Nešlo len o ľudí na pracovisku, ale aj v mieste jeho bydliska. Konanie žalovanej bolo úmyselné a s cieľom poškodiť jeho dobré meno, preto takéto konanie nemôže požívať právnu ochranu. Navrhol preto rozsudok vo výrokoch I., II. a III. ako vecne správne potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov, a to aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

20. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná tak, že ho považuje za účelové, subjektívne a bezpredmetné. Žalobca v odvolaní len opakovane uviedol tvrdenia v súvislosti s údajným zásahom do jeho osobnostných práv zo strany žalovanej a poukázal na nárok aj na požadovanú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Nekonkretizoval v odvolaní prečo tvrdí, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Neposkytol žiadne relevantne právne argumenty v prospech priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Samotné konštatovanie žalobcu, že má nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, nakoľko zo strany žalovanej išlo o zásah do jeho osobnostných práv, pričom bola znížená dôstojnosť jeho osoby, ako aj vážnosť v danom prípade nepostačuje. Ak poukazuje na výsluchy svedkov R. a G., žalovaná zdôraznila, že názory ich oboch a postoj k žalovanému sa nezmenili. Osoby, ktoré šíрили nekonkretizované negatívne informácie, nemali vedomosť o podanej sťažnosti zo strany žalovanej, preto táto ani nemohla byť zdrojom difamujúcich informácií. Uvedené potvrdzuje absenciu príčinnej súvislosti medzi konaním žalovanej a údajným zásahom do osobnostných práv žalobcu. Ani článok zo dňa 19.02.2019 Prešovského denníka C. nenaznačuje, že by skončenie žalobcu vo funkcii riaditeľa mohlo byť spôsobené konaním žalovanej, a to spočívajúcim v podaní sťažnosti Prešovskému samosprávnemu kraju. Nebolo v konaní dostatočne preukázané, aby došlo zo strany žalovanej k takému zásahu do osobnostných práv žalobcu, že zadostučinenie podľa § 13 ods. 1 OZ by sa nezdalo postačujúce, ale žalobca všeobecne dostatočne nepreukázal existenciu zásahu do jeho osobnostných práv zo strany žalovanej, za ktoré by mu prináležalo akékoľvek primerané zadostučinenie. Súd sa nedostatočne vysporiadal s osobitosťou a okolnosťami konkrétneho prípadu a svoje závery nedostatočne odôvodnil. Opätovne poukázala na judikatúru ESLP, konkrétne rozsudok zo 07.decembra 1976 vo veci Handyside v. Spojené Kráľovstvo a nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS SR/158/08. Vyslovila názor, že jej právo na slobodu prejavu používa v danom prípade vyššiu mieru ochrany ako právo na ochranu osobnostných práv žalobcu. Uviedla, že je vylúčené, aby odvolací súd prihliadal na článok z 19.02.2019 Prešovského denníka Korzár k odvolaniu s poukazom na § 366 CSP. Podľa žalovanej žalobcovi nielenže neprináleží peňažná náhrada nemajetkovej ujmy v danej veci, ale mu nepatrí ani žiadne primerané zadostučinenie, nakoľko nepreukázal existenciu neoprávneného zásahu do jeho osobnostných práv zo strany žalovanej. Navrhla, aby súd vyhovel jej odvolaciemu návrhu, zároveň si uplatnila nárok na náhradu trov konania v plnej výške voči žalobcovi.

21. Strany sporu súdu doručili svoje dupliky k replikám protistrany, v ktorých zotrvali na svojich, v konaní prezentovaných názoroch.

22. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolania boli podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými osobami (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajskému súdu v Prešove dňa 11.03.2021 a dospel k záveru,

že odvolania strán sporu odvolací súd považoval za nedôvodné čo sa týka veci samej. Dôvodným bolo odvolanie podané proti V. výroku o trovách konania.

23. Z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd prejedná vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať, nemusí byť pritom daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu SR sp zn. II. ÚS/78/05).

24. Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia svojho mena a prejavov osobnej povahy (§ 11 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb., ďalej len OZ).

25. Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 1, 2 OZ).

26. Každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena. Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zásahom do súkromného a rodinného života (článok 19 ods. 1, 2 Ústavy SR).

27. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v prejednávanom spore čo do merita veci na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednávaný spor aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplynul vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. V priebehu odvolacieho konania neboli stranami sporu predstreté žiadne také relevantné argumenty, teda také argumenty, majúce súvis s prejednávanou vecou, ktoré by boli takej povahy, že by mohli priniesť pre odvolateľov priaznivejšie rozhodnutie.

28. Možno konštatovať, že súd prvej inštancie dal vo svojom rozhodnutí zrozumiteľnú a presvedčivú odpoveď na podstatné argumenty strán sporu, pričom tak učinil v snahe garantovať stranám ich právo na spravodlivé súdne konanie. Skutočnosť, že v tomto rozhodnutí neboli naplnené očakávania strán sporu a že súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s ich právnymi názormi ešte neznamená, že došlo k porušeniu ich základného práva na spravodlivé súdne konanie. Prvoinštančný súd postupoval v súlade so záväznými právnymi predpismi a majúci na pamäti základné právo strán konania na súdnu ochranu, túto stranám sporu poskytol v požadovanej kvalite. Odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku, s ktorým sa v zmysle § 387 ods. 2 CSP čo do merita veci plne stotožňuje.

29. Aj podľa názoru odvolacieho súdu konaním žalovanej došlo k neoprávnenému zásahu do práv žalobcu na ochranu jeho osobnosti tak, ako to správne vyhodnotil aj súd prvej inštancie. Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je jednak to, že došlo k neoprávnenému zásahu, jednak to, že zásah bol objektívne spôsobilý nepriaznivo zasiahnuť niektorú zo zložiek osobnosti fyzickej osoby. Pre úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti nie je vyžadované vyvolanie konkrétnych následkov zásahu proti tomuto chránenému objektu, ale postačí, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo aspoň ohroziť práva chránené ust. § 11 Občianskeho zákonníka (pozri rozsudok NS SR zo 07.mája 2002, sp. zn. 28Cdo/662/2002).

30. V zmysle § 11 Občianskeho zákonníka a vychádzajúc z ustálenej judikatúry treba za neoprávnený zásah považovať každé nepravdivé alebo pravdu skresľujúce tvrdenie, a to bez ohľadu na to, či bolo vykonané ústne, písomne alebo inak, pokiaľ sa dá z neho vyvodiť zmysel a význam. Ani skutočnosť, či pôvodca zásahu si bol alebo nebol vedomý nepravdivosti svojho tvrdenia, nemá pritom žiaden význam. Podľa zásad uznávaných súdnou praxou názor, či neoprávnený zásah do práva na ochranu občianskej cti a vážnosti v spoločnosti v konkrétnej veci je objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť tieto práva,

má význam aj z hľadiska posúdenia takých okolností, akými si prostredie, v ktorom došlo k zásahu, objekt a subjekt zásahu, ako aj obsah zásahu, pokiaľ spočíval v skutkových tvrdeniach. Objektívne spôsobilý vyvodiť následky týkajúce sa osobnosti fyzickej osoby môže byť aj zásah urobený v rámci súdneho konania, napr. aj podaním uplatneným v konaní za podmienky, že ide o závažnejší zásah. V prejednávanej veci obsahom neoprávneného zásahu boli tvrdenia žalovanej, že žalobca zneužíva pracovnú dobu na vybavovanie svojich osobných a rodinných záležitostí a na tento účel už využíva aj služobné motorové vozidlo, že jeho správanie na súde je zákerné a pomstychtivé, že ovplyvňuje a manipuluje orgánmi štátnej správy, verejnej správy a samosprávy, že je posadnutý pomstou a nenávisťou k žalovanej, že šíri o nej nepravdivé informácie, ohovára a osočuje ju, aby jej ublížil. Jeho správanie je agresívne a prekračuje hranice slušnosti a inteligencie. Rovnako ako neopodstatnené bolo vyhodnotené tvrdenie žalovanej, že žalobca zneužíva pracovnú dobu a služobné motorové vozidlo pre súkromné účely, čo bolo zistené po vykonaní kontroly na podnet sťažnosti žalovanej, zaslanej písomne vtedajšiemu predsedovi Prešovského samosprávneho kraja ako nadriadenému žalobcu. So zreteľom na vyššie uvedené, ak niekto o inom nepravdivo tvrdí, že sa tak správa, a to bez ďalšieho, možno mať za to, že takéto tvrdenie má difamujúcu povahu a je objektívne spôsobilé ohroziť morálnu integritu fyzickej osoby, ktorej sa to týka, ak pre naplnenie hľadiska objektívnosti postačuje, že difamujúce tvrdenie sa mohlo dostať a v danej veci sa aj dostalo na vedomie tretím osobám tak, ako je to v prejednávanej veci preukázané. Objektívna spôsobilosť narušiť alebo ohroziť právo chránené ust. § 11 OZ tiež znamená, že sa nevyžaduje aj vyvolanie následkov, a teda ani povinnosť žalobcu ich preukázať. Táto povinnosť mu vzniká iba v prípade uplatnenia zadosťučinenia v peniazoch, čo v prejednávanej veci žalobca nepreukázal. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie má za to, že konaním žalovanej bolo zasiahnuté do práv žalobcu chránených tak Občianskym zákonníkom, ako aj Ústavou SR.

31. Odvolací súd uvádza, že vzhľadom na mnohotvárnosť jednotlivých stránok osobnosti fyzickej osoby a rozmanitosť životných situácií, do ktorých osobnosť vstupuje, zákon nepodáva výpočet konkrétnych foriem zásahov, ktorými môžu byť dotknuté chránené osobnostné práva fyzickej osoby, ale stanovuje len znaky, pri danosti ktorých treba určité konanie považovať za zásah do osobnosti. Prvým znakom je objektívna spôsobilosť zásahu vyvolať nemajetkovú ujmu, spočívajúcu buď v porušení alebo len ohrození osobnosti fyzickej osoby. Pôjde oň vtedy, ak zásah do cti alebo dôstojnosti fyzickej osoby je v konkrétnom prípade objektívne so zreteľom na všetky okolnosti prípadu spôsobilý ohroziť uvedené chránené hodnoty ľudskej osobnosti. Pritom nie je významná subjektívna stránka (t.j. ako určitá fyzická osoba subjektívne vníma určité konanie a jeho dôsledok). Znakom objektívnej spôsobilosti zasiahnuť do chránených osobnostných práv je to, ak ide o také konanie, ktorého dôsledky by v rovnakej situácii negatívne pôsobili na každú inú fyzickú osobu ako nebezpečenstvo zníženia jej vážnosti u spoluobčanov, a tým aj nebezpečenstvo nepriaznivého ovplyvnenia jej uplatnenia v spoločnosti. Keďže ide o objektívny princíp, nevyžaduje sa na strane pôvodcu zásahu existencia úmyslu či už priameho alebo nepriameho, alebo nedbanlivosti či už vedomej, alebo nevedomej. Druhým znakom je to, že musí ísť o neoprávnený zásah. Ide o zásah, ktorý je v rozpore s právnym poriadkom a môže k nemu dôjsť ústne, písomne alebo aj inak, ale musí byť vždy v rozpore so zákonom spočívajúcim v tom, že ten, kto do chránených práv zasiahol, nemal na to zákonné oprávnenie a že nebol daný žiadny z dôvodov výnimočne vylučujúcich protiprávnosť zásahu. Tretím a posledným znakom je príčinná súvislosť medzi neoprávneným zásahom objektívne spôsobilým negatívne zasiahnuť do niektorej z hodnôt tvoriacich jej fyzickú a morálnu integritu a medzi vznikom nemajetkovej ujmy spočívajúcej v porušení alebo aspoň ohrození chránených osobnostných práv. Teda tak, ako to už bolo vyššie uvedené, predpokladom úspešnosti uplatnenia práva na ochranu osobnosti je jednak to, že došlo k neoprávnenému zásahu a jednak to, že tento bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na chránených osobnostných právach. Obe náležitosti musia byť splnené, aby oprávnený sa mohol domáhať svojej ochrany a povinný znášal sankcie uložené súdom. Zásadnou otázkou je preto posúdiť kto je subjektom ochrany a kto je subjektom zásahu. Je logické, že spornosť v otázkach nedovolenosti zásahu, jeho intenzity a dôsledkov, existencie príčinnej súvislosti medzi zásahom a spôsobenou nemajetkovou ujmu, adekvátnosťou požadovanej formy nápravy spôsobenej ujmy, splnenia podmienok pre priznanie prípadnej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, primeranosť výšky zadosťučinenia a pod., môžu byť riešené len medzi subjektmi, ktorých sa táto spornosť týka, teda medzi tým, do práv ktorého bolo zasiahnuté a tým, kto sa dopustil konania zasahujúceho do chránených práv. Na podporu výkladu ustanovení Občianskeho zákonníka, týkajúcich sa ochrany osobnosti treba upriamiť pozornosť najmä na článok 14 a nasl. Ústavy SR, ktorá garantuje základné ľudské práva a slobody. Osobitné postavenie nadobúda aj Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd dojednaný v Ríme 04. novembra 1950, uverejnený ako oznámenie pod č. 209/1992 Zb., keď pri rozhodovaní je treba rešpektovať ustanovenia uvedeného Dohovoru. Kľúčovou

otázkou je správny výklad článku 10 Dohovoru, ktorý jednoznačne ako prioritné preferuje právo na slobodu prejavu. Ods. 2 tohto článku slobodu prejavu obmedzuje tým, že výkon práva na slobodu prejavu zahŕňa aj povinnosť a zodpovednosť.

32. Aj judikatúra Najvyššieho súdu SR sa stotožnila v názore, že objektívne spôsobilý vyvolať následky týkajúce sa osobnosti fyzickej osoby môže byť aj zásah urobený v rámci súdneho konania, a to za predpokladu, že ide o vážnejší zásah. Neoprávnenosť zásahu do práva na ochranu osobnosti je však vylúčená vtedy, ak dôjde k zásahu v rámci riadneho konania a ak nevybočil zásah z rámca daného platnými predpismi. Aj keď subjektívnym právom fyzickej osoby ako strany sporu je vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam a dôkazom, ktoré považuje za dôležité pre rozhodnutie o predmete sporu, ak sa strana nevyjadruje k vecnej stránke sporu, ale posudzuje protistranu ako vyvolávajúcu konflikty, že je rušivým elementom, že sa vyhráza a zastráša, šíri strach a riadi sa sebeckými pravidlami, ovplyvňuje štátne orgány, je napojený na elitný okruh známych osôb a pod., aj odvolací súd považuje takéto správanie žalovanej za neoprávnený zásah do osobnosti žalobcu, ide o závažný zásah, ktorý bol spôsobilý objektívne zasiahnuť do jeho práv. V prejednávanom prípade je daná aj príčinná súvislosť medzi zásahom, ktorým sú žalovanou vykreslené negatívne vlastnosti žalobcu ako človeka, ako funkcionára zneužívajúceho pracovnú dobu a služobné motorové vozidlo, osobu ovplyvňujúcu aj súdne rozhodnutia, a porušením alebo ohrozením chránených osobnostných práv žalobcu. Žalovaná zverejnila tieto informácie tým, že podala písomnú sťažnosť na žalobcu, adresovanú vtedajšiemu predsedovi Prešovského samosprávneho kraja a takéto dehonestujúce názory na žalobcu konkretizovala aj vo vyjadrení na vydanie predbežného opatrenia zo dňa 08.10.2015 vo veci pod sp. zn. 3P/25/2015. Odvolací súd len na okraj k uvedenému uvádza, že úprava styku s maloletým dieťaťom je daná zákonom o rodine tak rodičovi, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené a rovnako aj starým rodičom, ktorí sa môžu oprávnenne tohto svojho práva domáhať súdnou cestou. Ak rodič, ktorému bolo dieťa zverené neumožňuje takýto styk maloletého dieťaťa bez vážneho dôvodu, škodí tak dieťaťu a najmä popiera práva ostatných rodinných príslušníkov maloletého dieťaťa.

33. Odvolací súd tiež uvádza, že k porušeniu práva na česť môže dôjsť nepravdivými skutkovými tvrdeniami difamačného charakteru zverejnením neprípustných hodnotiacich úsudkov o určitej osobe. Ak sú v kritike k charakterizácii určitých javov a osôb použité výrazy, ktorých miera expresivity je v značnom nepomere k cieľu kritiky, resp. ak je obsah kritiky neprimeraný, posudzovanému konaniu kritizovaného a vyplýva z nej úmysel znevážiť či uraziť kritizovanú osobu (tzv. intenzívny exces), ide o kritiku neprimeranú, ktorá je spôsobilá zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby v zmysle § 11 OZ.

34. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd má rovnako za to, ako súd prvej inštancie, že v konaní bolo preukázané splnenie zákonných podmienok na poskytnutie ochrany osobnostných práv žalobcu tak, ako o nich rozhodol súd prvej inštancie. Bolo správne uložiť žalovanej povinnosť upustiť od protiprávneho konania, zasahujúceho do osobnostných práv žalobcu tak, ako to bolo špecifikované vo výroku I. napadnutého rozsudku. Neobstojí tvrdenie žalovanej, že v súčasnej dobe už sa nedopúšťa žiadnych takýchto konaní spôsobilých zasiahnuť do práv žalobcu. Zo spisu jednoznačne vyplýva, že žalovaná opakovane konala tak, že zasahovala do osobnostných práv žalobcu (opakované podania, sťažnosti na žalobcu, vyjadrenia v súdnom spore, spôsobilé zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu, podala trestné oznámenie, ktoré nebolo ukončené uznaním žalobcu za vinného z trestného činu a pod.). Oprávnenne preto sa žalobca domáhal a bol úspešný vo výroku, ktorým žiadal, aby žalovaná upustila od neoprávnených zásahov do jeho osobnostných práv. To, že nešlo iba o jediný zásah je dôvodom, pre ktorý je možné uložiť žalovanej upustiť od protiprávneho konania.

35. Rovnako odvolací súd má za to, že boli naplnené podmienky pre vyhovenie žalobe aj v II. a III. výroku, ktorými sa žalobca domáhal odstránenia následkov týchto zásahov a žiadal satisfakciu vo forme písomných ospravedlnení tak, ako je to uvedené vo výrokochoch. V tejto súvislosti neobstojí námietka odvolateľky, že súd prvej inštancie si sám svojvoľne zmenil žalobcom navrhnutý petit žaloby v tom, že súd už neuložil písomné ospravedlnenie doručiť menovite do rúk M. O. R., predsedovi Prešovského samosprávneho kraja, keďže cieľom bolo doručiť ospravedlňujúci list predsedovi Prešovského samosprávneho kraja, ktorého osoba sa medzičasom zmenila.

36. K ďalšej odvolacej námietke žalovanej odvolací súd uvádza, že je treba súhlasiť s jej názorom, že v danej veci je treba proporcionálne vyhodnotiť jednak právo žalobcu na ochranu osobnosti a jednak právo

žalovanej na vyjadrenie svojho názoru. Tento konflikt práv odvolací súd hodnotí tak, že v danej veci nie je možné poskytnúť žalovanej ochranu jej práva na slobodný prejav na vyššej úrovni, ako právo žalobcu na ochranu osobnosti. Právo žalovanej na slobodu prejavu musí byť obmedzené do takej miery, aby týmto právom nezasiahla do práv žalobcu na ochranu osobnosti. Aj keď osoby verejne činné musia zniesť vyššiu mieru kritiky, táto nemôže zasahovať do ich osobnostných práv. Ak by išlo o kritiku v súvislosti s výkonom jeho funkcie a o oprávnenú kritiku, konanie žalovanej by nebolo spôsobilé neoprávnené zasiahnuť do práv žalobcu. V danej veci preto súd druhej inštancie považoval právo žalovanej na slobodu prejavu za právo, ktorému nezodpovedá proporcionalita vo vzťahu k právu na ochranu osobnosti žalobcu.

37. Vo vzťahu k žalovanou tvrdenému nedostatočnému odôvodneniu rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza, že v zmysle ust. § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec správne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd musí dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie jednoznačne vyplýva, akými úvahami sa súd prvej inštancie pri rozhodovaní riadil, z ktorých dôkazov vychádzal a ako vec právne posúdil. Nie je preto možné súhlasiť s odvolacou námietkou žalovanej, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nespĺňa predpoklady uvedené v ust. § 220 CSP.

38. K odvolaniu žalobcu čo do výroku IV. rozsudku, ktorým súd žalobu o priznanie nemajetkovej ujmy žiadanej vo výške 2.000 eur je treba uviesť, že ani podľa názoru odvolacieho súdu neboli splnené zákonné podmienky na to, aby táto žiadaná nemajetková ujma bola žalobcovi priznaná. Ani podľa názoru odvolacieho súdu totiž nebolo preukázané, aby u žalobcu bolo zasiahnuté do jeho osobnostných práv konaním žalovanej tak, aby došlo k zníženiu jeho dôstojnosti v spoločnosti alebo zníženiu jeho vážnosti v spoločnosti, a to v oboch prípadoch v značnej miere. Priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch vyžaduje, aby v konaní boli preukázané aj negatívne následky daného zásahu. Nestačí teda iba možnosť takýchto následkov. Aj podľa názoru odvolacieho súdu v prejednávanej veci postačuje morálne zadosťučinenie vo forme písomného ospravedlnenia tak, ako o tom rozhodol súd prvej inštancie. Totiž pod pojmom zníženie dôstojnosti alebo vážnosti fyzickej osoby v značnej miere možno rozumieť takú nemajetkovú ujmu, ktorá vznikla v osobnostnej sfére fyzickej osoby a ktorú táto fyzická osoba vzhľadom na povahu, intenzitu, opakovanie, trvanie a šírku okruhu pôsobenia nepriaznivého následku pociťuje a prežíva ako závažnú (viď rozsudok NS ČR z 27.10.2003, sp. zn. 30Cdo/2005/2003).

39. Pokiaľ ide o vyjadrenie miery, akou bola zásahom znížená dôstojnosť alebo vážnosť osoby v spoločnosti, treba vychádzať z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal v rodinnom, pracovnom, či inom prostredí fyzickej osoby. Túto mieru treba zisťovať dokazovaním a posúdiť na základe poznania a vyhodnotenia tejto reakcie. Iba v prípade, ak sa dostatočne preukáže reakcia svedčiaca o znížení dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti v značnej miere v zmysle § 13 OZ, môže byť fyzickej osobe výnimočne subsidiárne priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch (viď rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/15/03 a uznesenie Ústavného súdu SR z 15.12.2009, sp. zn. II. ÚS/418/09).

40. K uvedenému odvolací súd už len poznamenáva, že aj svedkovia vypočutí v konaní, a to pracovníci DSS R. a G. uviedli, že ich vzťah k žalobcovi ani po sťažnostiach žalovanej a následných kontrolách sa nezmenil. Žalobca teda nepreukázal, aby bolo konanie žalovanej spôsobené v zásadnej miere znížená jeho dôstojnosť alebo vážnosť v spoločnosti, rodine, na pracovisku a pod. Neboli preto splnené podmienky na to, aby žalobcovi bola priznaná aj nemajetková ujma.

41. Vo vzťahu k výroku V. o trovách konania je treba dať za pravdu žalovanej, že takéto rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania nemá oporu v zákone. V zmysle § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie ukončil konanie, preto bolo jeho povinnosťou rozhodnúť aj o trovách konania v zmysle ust. § 251 a nasl. OZ. Zákon súdu prvej inštancie neumožňuje posunúť rozhodnutie o trovách konania až po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V rozsudku bol teda okresný súd povinný rozhodnúť aj o nároku na náhradu trov konania. Iba o výške náhrady trov konania

v zmysle § 262 ods. 2 CSP má rozhodnúť súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

42. Výrok o nároku na náhradu trov konania musí byť formulovaný tak, že v ňom musí byť uvedené nielen kto a komu má zaplatiť náhradu trov konania, ale musí v ňom byť uvedená aj formulácia, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. Len takouto formuláciou výroku o náhrade trov konania bude splnená požiadavka zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné, teda aby bolo spôsobilým exekučným titulom pre prípadné vynútenie ním uloženej povinnosti (viď uznesenie NS SR z 23.03.2017, sp. zn. 6Cdo/222/2016).

43. Z vyššie uvedených dôvodov preto bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie okrem výroku V. o trovách konania postupom podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdené.

44. Výrok o trovách konania označený V. bol odvolacím súdom postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušený, lebo neexistovali dôvody na takéto rozhodnutie o trovách konania a postupom podľa § 391 ods. 2 CSP bola v rozsahu zrušenia vec súdu prvej inštancie vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

45. Úlohou súdu prvej inštancie bude rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania v zmysle § 262 ods. 1 CSP, a to nielen o trovách prvoinštančného konania, ale aj o trovách odvolacieho konania v zmysle § 396 ods. 3 CSP.

46. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).